Поштовани/а,у овим тешким тренуцима када смо се сви нашли у неочекиваној ситуацији, дајемо Вам најважнија упутства како би се свакодневни рад одвијао са што мање недоумица.
Прије свега, желимо да Вас охрабримо да истрајете у борби против невидљивог противника и својим знањем, етиком, поступцима и дјелима покажете да су фармацеути као здравствени радници не само дио него и незаобилазна карика у сваком здравственом систему; иако нас често доживљавају и прозивају као удружену злочиначку скупину којој је једини циљ похлепа. **- Информације**
Изложени смо бомбардовању информацијама са свих страна у којима се непровјерене полуистине или потпуне лажи сервирају као највеће мудрости; посебно на друштвеним мрежама. Молимо Вас да такве вијести типа "не знам да ли је тачно али да подијелим, рекао неко паметан, др из иностранства" не ширите даље и задржите интегритет здравствених професионалаца и тиме не правите додатну панику. Уколико нешто и дијелите на мрежама нека то буде дозирано и са званичних извора информација као што су Институт за јавно здравство Републике Српске и/или Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске, који имају сву надлежност у тренутној ситуацији. Имајући то у виду, молим да разумијете да се и ми понашамо по том принципу. Немамо намјеру затрпавати Вас мејловима или објавама о сваком кораку који предузмемо јер сматрамо да већина колега ради на граници издржљивости, те да није од значаја да Вам се одузима и то мало слободних тренутака које имате за провести са својим најдражима. Многи данас дијеле и пишу било шта због скупљања "лајкова" и броја прегледа што виде као тренутну животну сврху и добру шансу за самопромоцију јер ето, нешто "раде" - ми од тога не болујемо нити имамо времена за такве поступке: попут Вас свакодневно стојимо за рецептуром и трудимо се да што је могуће боље помогнемо својим пацијентима. Стога ћемо се оглашавати само по круцијалним питањима путем мејла свим члановима, док ћемо остале вијести од значаја објављивати на сајту.
С тим у вези, обавјештавамо Вас да ће Комора у наредним данима покренути нови сајт: www.fkrs.org
- на који ћете бити аутоматски преусмјерени и уколико укуцате стару адресу. Тај сајт ће бити увезан са профилима коморе на друштвеним мрежама, те ће информације моћи да се добијају и тим путем, али ни тада Вас нећемо затрпавати беспотребностима.

- Активности
Фармацеутска комора Републике Српске посвећена је добробити својих чланова и ми као њени руководиоци већ смо упућивали бројне дописе институцијама, које ћете видјети и на веб страници. Извршни одбор коморе је у сталној комуникацији и доноси одлуке по хитном поступку у случају потребе.
Али, и сами сте свјесни да нас, фармацеуте, цијело друштво, па и званичне институције третирају онако како им одговара у датом тренутку: кад треба плаћати таксе или радити онда смо здравствене установе; а кад треба тим установама нешто обезбиједити онда смо трговине које треба бесконачно контролисати. Препуштени смо сами себи и иако то јесте разлог за фрустрацију, од кукања нећемо имати никакве користи.
Како би нас сви схватили озбиљније, активни морате бити и сами. Иако бисмо волјели, комора не може ријешити проблеме које појединци имају с послодавцима. Свјесни смо да дописе коморе поједине установе приме и архивирају без предузимања икаквих мјера

(да не кажемо другачије). Без обзира на то, комора ће и даље апеловати на надлежне да воде рачуна о фармацеутском сектору и да нам обезбиједе неопходна средства за заштиту од заразе како је прије свега не бисмо пренијели другима.
А да би сви они промијенили перцепцију да је ово празна организација иза које нико не стоји, молимо и Вас да и сами активно износите своје приједлоге и проблеме који се тичу суштинског функционисања струке и нама, али и још важније **- осталим институцијама**. Пишите Министарству здравља, Влади, начелницима општина, свима за које сматрате да Вам могу помоћи у рјешавању акутних проблема. Комора је и до сада, и свакако ће и даље апеловати на друге институције система али морате разумјети да она није извршни орган који има моћ да нешто ријеши ван законом прописаних надлежности - посебно не у ванредној ситуацији. Наш допис не чини много ни када га поновимо иако и то радимо по потреби и хитности, али ако добију стотину сличних, можда ће се неко досјетити да је потребно нешто и предузети.

- Ограничење цијена
Важно за апотеке! Влада је донјела уредбу о замрзавању цијена у ванредној ситуацији. Она се не односи на лијекове јер су они већ обухваћени уредбом о ограничењу марже на 20%. Али сви остали производи са списка које имамо у апотекама подлијежу новим правилима и кренуо је инспекцијски надзор над провођењем. У јуче обављеном телефонском разговору са тржишним инспектором, разјаснили смо да то значи да **цијене категорија производа са списка не смију бити веће од оних на дан 5.3.2020. (односно од оних на почетном стању 1/2.1.2020. уколико сте производ имали од раније а нисте набављали до сада) - без обзира на набавну цијену препарата и могући одлазак у минус са маржом**
. (Хипотетички, ако је нешто коштало 10 КМ, а сада због веће набавне цијене повећано на 20 - мора се оставити стара цијена.) Молимо да о томе водите рачуна при набавци како не би било несугласица приликом контрола. Инспектор Вера Зорић, са којом смо разговарали, истакла је да ће се прво ићи са корективним мјерама, односно да ће апотекама бити дат период да уочене неправилности исправе, те да ће тек након тога доћи до казнених мјера (што је теоретски сасвим у реду, мада знамо да је на терену сарадња са инспекцијом и иначе и у тренутној ситуацији нажалост другачија те Вас молимо да проблеме предуприједите).

- Упутство за рад у ванредној ситуацији
На сајту ћете наћи и упутство са препорукама за рад у случају епидемије Ковид-19 чим буде одобрено од стране министра. Оно је усаглашено са још три институције Републике Српске: АСКВА-ом, Министарством здравља и Институтом за јавно здравље. Неки од поступака који су тамо наведени тренутно неће моћи бити дослиједно примјењени и тога смо свјесни, али то су стандарди којима треба тежити у кризној ситуацији.

- Редовне активности коморе
За сада Стручна служба ФКРС ради, али ће се прилагођавати упутствима добијеним од надлежних институција; те ће у случају ширења епидемије можда и привремено обуставити рад. Поједине колеге су забринуте због достављања увјерења о континуираној едукацији од прошле године - нема потребе за страховањем шта би било

уколико се исти не доставе до краја марта: тај рок ће бити продужен до послије укидања ванредне ситуације, што ће вам благовремено бити предочено, у складу са развојем ситуације. Ово су ванредне околности - брините о себи, својој породици, послу, и осталом што морате. За панику, посебно по питању обавеза према комори, заиста нема мјеста.

На крају, иако смо сви усмјерени на обезбјеђење најнеопходнијих потреба, и лично и колективно, уколико и када то прилике дозвољавају, не треба потпуно занемарити ни оне остале. Умјесто бесконачног скроловања по мрежама у потрази за (дјелимично) смисленим информацијама треба одвојити дио времена и за читање књига, гледање понеког интересантног филма или представе. Народно позориште у Београду је покренуло јутјуб канал на коме свако вече од 21 час емитује снимке представа из свог репертоара, што је лијепа прилика за разоноду цијеле породице.

Драге колеге,
иако то остали ван фармацеутског сектора не примјећују: чувајте се да бисте могли чувати остале!
Најсрдачније Вас поздрављамо.

прим. мр фарм. Јадранка Бјелаковић, предсједник ФКРС
мр фарм. спец. Желимир Јањић, предсједник ИО ФКРС

Напомена: због техничких проблема приликом слања прилога уз мејлове, исти Вам нису прикачени у поруци него се налазе на сајту Фармацеутске коморе, у дијелу посвећеном информацијама о коронавирусној болести, који ћемо по потреби допуњавати новим информацијама:
- сви дописи
- упутство за апотеке о спречавању ширења заразе
- Уредба о ограничењу цијена
- остало.